

Aan de leden van de gemeenteraad

Onderwerp: Raadsinformatiebrief COVID-19 d.d. 18 april 2020

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

“Hou nog vol en hou je aan de regels!”, zegt de premier. Hoe beter we ons aan de maatregelen houden, hoe groter de kans dat er stap voor stap ruimte komt voor versoepeling van de maatregelen, hoorden we premier Rutte gisteren zeggen. Nederland moet blijven volhouden in de strijd tegen verspreiding van het coronavirus. De druk op de zorg, de bescherming van ouderen met een zwakke gezondheid en zicht op en inzicht in de verspreiding van het virus blijft van groot belang.

Deze week wordt door het kabinet gebruikt om de voorbereidingen te treffen en scenario's te onderzoeken voor een stapsgewijze introductie van de 1,5 meter samenleving. Volgende week dinsdag 21 april zal het kabinet bekend maken over hoe we verder gaan na 28 april. Uiteraard informeren wij u hierover.

Lokale ontwikkelingen Barneveld

Handhaving/toezicht

De genomen maatregelen voor het paasweekend, die op donderdag 9 april werden bekendgemaakt, wierpen in het algemeen hun vruchten af, er waren minder meldingen door overlast. De maatregelen waren:

- Bij Kootwijk was de uitkijktoren gesloten. Dit gold ook voor de toegangsweg, de Houtvester van 't Hoffweg.
- In verband het risico van groepsvorming door motorrijders was de Heetweg in Kootwijk gesloten voor motoren.
- Op de Hoevelakenseweg in Terschuur is extra gecontroleerd door de politie.
- Recreatiegebied Leisurelands heeft de slagbomen van recreatiegebied bij Zeumeren afgesloten voor autoverkeer.

Inwoners en dagrecreanten hebben de oproepen om het paasweekend thuis van het mooie weer te genieten over het algemeen goed opgevolgd. Er is wel toenemende zorg om groepen jongeren die ondanks de regelgeving elkaar toch blijven opzoeken en de noodverordening niet opvolgen. Afgelopen weekend zijn er waarschuwingen uitgedeeld aan groepen bij Zeumeren, de Vetkamp en het Schaffelaarsebos. De bekendheid met de regels is inmiddels groot. In de Veiligheidsregio wordt bekeken hoe jongeren nog beter bereikt kunnen worden. De handhaving is aangescherpt door bij overtreding direct over te gaan tot een proces verbaal in plaats van eerst waarschuwen en dan bekeuren.

Extra aandacht is er ook voor de campings en vakantieparken. In het paasweekend was er onduidelijkheid en discussie over de voorwaarden waaraan voldaan moet worden voor een verblijf op

een camping of vakantiepark. Gasten moeten zelf over water, sanitair en wasgelegenheid beschikken, maar het was onduidelijk of een chemisch toilet geleegd mag worden op de camping/het vakantiepark.

Op 17 april is in door het RBT het volgende besloten:

- Recreanten die zelfvoorzienend zijn (die dus beschikken over eigen douche-, was- en toiletvoorzieningen en -aansluitingen), maar wel hun chemisch toilet willen ledigen, mogen dit doen in de daarvoor bestemde stortwc's.
- Meestal is deze stort-wc buiten een gemeenschappelijke voorziening geplaatst. Recreanten die de toiletcassette aan de buitenzijde ledigen, dienen natuurlijk ook hier de algemene richtlijnen (een afstand van 1,5 meter) in acht te nemen.
- Als de stort-wc zich toch in een gebouw bevindt, dan mag de stort-wc ook binnen worden gebruikt mits het gebouw hiervoor speciaal van het slot gaat, daarna goed wordt gereinigd en vervolgens weer op slot wordt gedaan. Voor alle duidelijkheid: het gebouw gaat dus alleen van het slot voor het ledigen van een chemisch toilet. De camping- of parkeigenaar blijft verantwoordelijk en dient daarop toezicht te houden.

De beheerders van recreatieparken zijn hiervan afgelopen vrijdag direct op de hoogte gesteld.

Jeugdzorg / noodopvang

De lijntjes tussen onderwijs, jeugdzorg, kinderopvang en gemeente zijn kort. Als er zorgen zijn weet iedereen elkaar goed te vinden. Zowel de scholen, kinderopvang, maatschappelijk werk en gespreksvoerders houden een vinger aan de pols. Gezinnen waar zorgen over zijn worden met regelmaat gebeld. Zo nodig gaan kinderen naar de noodopvang als dit noodzakelijk is voor de veiligheid van iedereen. Wij hanteren deze werkwijze vanaf het begin toen de scholen en de opvang dicht gingen.

Een aandachtspunt is de meivakantie. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van zowel onderwijs als opvanglocaties om ook in de meivakantie die kinderen op te vangen die opvang nodig hebben. Het Kernteam Noodopvang heeft bij de vorige inventarisatie al bij de opvanglocaties gevraagd wat zij aan kinderen verwachten die gebruik willen maken van de noodopvang in de meivakantie. Van een aantal organisaties is dit aantal al doorgegeven. Maar dit is nog onvoldoende om een goed beeld te hebben van de totale omvang. Verder realiseren we ons dat volgende week dinsdag 21 april belangrijk is. De uitkomst van de persconferentie van premier Rutte en de eventuele aanpassing van maatregelen kunnen namelijk effect hebben op de vraag naar noodopvang.

Tijdelijke overbruggingsregeling voor zelfstandige ondernemers (Tozo)

De Tozo is een tijdelijke overbruggingsregeling voor zelfstandig ondernemers (waaronder zzp'ers) die door de coronacrisis in de knel komen. De regeling is gebaseerd op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) dat al bestond. De gemeente Barneveld werkt voor de Tozo met een modelaanvraagformulier dat door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is aangeleverd. Doel is om alles soepel en zonder vertraging te laten verlopen. Er zijn tot nu toe 643 aanvragen (tot en met afgelopen woensdag) voor inkomenssteun binnengekomen bij de gemeente Barneveld via www.barneveld.nl/tozo. We nemen alle aanvragen in behandeling, maar er kan op dit moment nog geen formeel besluit genomen worden op de aanvragen. Minister Wouter Koolmees van Sociale Zaken & Werkgelegenheid moet de Tozo namelijk officieel nog bekend maken. De verwachting is dat dit begin volgende week gebeurt. Vanaf dan kunnen beschikkingen aan de aanvragers worden verstuurd en kunnen de Tozo-uitkeringen aan ondernemers ook echt worden uitgekeerd. Zelfstandig ondernemers kunnen een aanvraag indienen voor een uitkering voor maximaal 3 maanden voor maximaal € 1.500,- netto per maand. Daarnaast kunnen ze een lening voor bedrijfskapitaal aanvragen tegen een zeer laag rentetarief van 2%. Vooral de periodieke uitkering wordt veel aangevraagd. Zelfstandig ondernemers die door de coronacrisis in acute geldnood komen, kunnen alvast een voorschot aanvragen. Het gaat om ongeveer een derde van de aanvragen. Die verzoeken worden zo snel mogelijk opgepakt.

Regionale ontwikkelingen

Besluitvorming gemeenteraden

Behalve van werknemers in de zorg, het onderwijs, de politie en vele anderen, vraagt deze landelijke crisis ook iets van u, onze volksvertegenwoordigers. De gemeenteraden moeten een afweging maken tussen de verantwoordelijkheid die ze dragen om besluiten te nemen en het voorkomen van verspreiden van het virus tijdens een vergadering. Er wordt al veel digitaal vergaderd, zeker sinds de wettelijke mogelijkheid er is om ook digitaal te kunnen stemmen (*noot: In Barneveld vindt aanstaande woensdag een digitale vergadering plaats*). Sommige raden kiezen ervoor de besluitvorming geheel of gedeeltelijk op te schorten of in beperkte samenstelling bij elkaar te komen. Binnen de richtlijnen van het RIVM en de geldende noodverordening (Art. 2.1 lid 2a) is een fysieke bijeenkomst van de gemeenteraad mogelijk en toegestaan.

Ramadan

Donderdagavond 23 april start de Ramadan en duurt tot zaterdagavond 23 mei. Landelijk is een factsheet Ramadan tijdens de coronacrisis voorbereid. Waarin tips zijn opgenomen voor gemeenten.

Geneeskundige zorg

De teststraat bij Vitesse supportershome in Arnhem levert de gevraagde testcapaciteit van 100 testen per dag. Indien de minister er om vraagt, kan de testcapaciteit verhoogd worden. Er is een nieuwe verdeelsleutel voor de persoonlijke beschermingsmiddelen (PMB). Landelijk is er besloten tot een aanpassing van het verdeelmodel voor adembeschermingsmiddelen. In Gelderland Midden zijn de verpleeghuizen met cohort COVID 19 vanaf het begin voorzien van middelen.

Geneeskundige zorg en defensie

De militaire bijstand voor het ziekenhuis Gelderse Vallei is verlengd tot en met vrijdag 8 mei 2020. In het ziekenhuis zijn zes Algemeen Militair Artsen (AMA) en twaalf Algemeen Militair Verpleegkundige (AMV) ter beschikking gesteld.

Monitoring en duiding COVID-19 Gelderland-Midden (Infectieziektebestrijding & Epidemiologie)

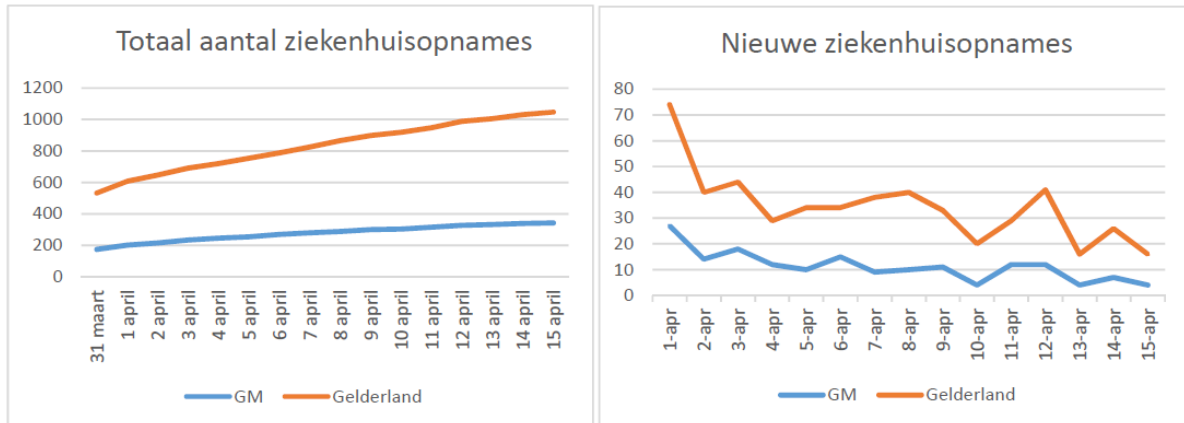
In heel Nederland zijn tot 15 april 28.153 mensen positief getest op COVID-19.

In de regio Gelderland-Midden telden we er tot dezelfde dag in totaal 876. Zoals bekend ligt het werkelijke aantal besmettingen substantieel hoger omdat niet iedereen met een mogelijke besmetting wordt getest. Inmiddels heeft de epidemie aan 3.134 mensen in Nederland het leven gekost (18,3 per 100.000 inwoners). Hiervan waren 87 mensen afkomstig uit Gelderland-Midden (12,9 per 100.000 inwoners). Ook voor de sterfte ten gevolge van COVID-19 geldt dat de cijfers niet volledig zijn; alleen de overleden personen die positief getest werden zijn in deze telling meegenomen. Het aantal mensen dat stierf aan de gevolgen van COVID-19 is daarmee in werkelijkheid hoger.

Sinds 6 april is het testbeleid verruimd en worden, naast de mensen die risico op een ernstig beloop hebben en ziekenhuismedewerkers, ook zorgmedewerkers van buiten de ziekenhuizen getest.

Er wordt op dit moment hard gewerkt aan een beeld van de daadwerkelijke besmettingen en de sterfte in verpleeghuizen in de regio (dus ook van de mensen die niet getest werden).

Het RIVM gebruikt sinds 31 maart de ziekenhuisopnames per gemeente als belangrijkste indicator om het verloop van de verspreiding te laten zien. In Nederland zijn tot nu toe 9.127 personen opgenomen (geweest) in het ziekenhuis. In Gelderland-Midden zijn dit 343 personen. Ook hierbij moet worden opgemerkt dat dit gaat om personen die positief getest zijn. Het aantal opnames nam in onze regio de afgelopen week met gemiddeld 8 opnames per dag toe. Dat is minder dan in de week hiervoor toen het met gemiddeld 12 opnames per dag toenam. In de grafieken hieronder hebben we het totale aantal ziekenhuisopnames én de nieuwe ziekenhuisopnames in Gelderland-Midden afgezet tegen het aantal opnames in heel Gelderland. Hierbij is zien we dat het totaal aantal opnames afvlakt en dat het aantal nieuwe opnames daalt.

Druk in ziekenhuizen stabiliseert

De druk in de ziekenhuizen blijft hoog, echter stabiliseert zich. Ziekenhuizen en huisartsen bereiden zich voor om stapsgewijs op termijn over te gaan naar het uitvoeren van de dienstverlening meer aansluitend bij de "normale" werkwijze van ziekenhuizen en huisartsen. Indien stapsgewijze invoering plaatsvindt heeft dit invloed op de doorstroom naar de VVT sector. De GHOR, ziekenhuizen, huisartsen en de instellingen VVT werken hierin nauw samen

Overzicht VVT

Een actieve belronde heeft plaatsgevonden langs de VVT instellingen, gehandicaptenzorg en het merendeel van de GGZ instellingen in de regio. Het beeld in de media van grote aantallen overleden patiënten als gevolg van Corona komt uit onze inventarisatie niet naar voren. Daarnaast worden meer zorgmedewerkers getest door GGD in de teststraat. Tot nu toe leidt dit nog niet tot uitval van grote aantallen personeel in deze sectoren.

Wijziging testbeleid voor specifieke hulpverleners

Landelijk zijn er afspraken met politie en justitie gemaakt dat politieagenten en medewerkers van de Dienst Justitiële Inrichtingen met klachten passend bij Corona getest kunnen worden. Dit gebeurt onder specifieke voorwaarden. Samengevat gaat het hierbij om situaties waarbij de medewerkers (bewust) bespuugd of aangehoest zijn, of tijdens een incident in contact zijn geweest met een bevestigd besmette persoon én klachten hebben. Deze werkwijze wordt toegepast in de regio Gelderland Midden. Deze werkwijze is onder dezelfde specifieke voorwaarden ook van toepassing voor het testen van BOA's en brandweerm medewerkers.

Actualisatie Handhavingsstrategie: waarschuwing of boete

Bij een overtreding wordt in eerste instantie een mondelinge waarschuwing gegeven. Alle aanwijzingen ter uitvoering van de noodverordening gegeven door een daartoe aangewezen toezichthouder dienen onmiddellijk te worden opgevolgd. Het niet-opvolgen is strafbaar. Dat betekent dat de boete direct kan volgen wanneer burgers een aanwijzing niet opvolgen. Hier hoeft geen schriftelijke waarschuwing of een hercontrole aan vooraf te gaan. Wel is van belang dat in het proces verbaal van de boete de mondelinge aanwijzing is verwerkt. In situaties waaruit blijkt dat of personen die op basis van hun gedrag willens en wetens de noodverordening overtreden kan direct beboet kunnen worden. Ook hierbij is van belang dat eerdere bevindingen in het proces verbaal worden verwerkt. De waarschuwing blijft in de handhavingsstrategie staan. Dit omdat minderjarigen altijd eerst gewaarschuwd moeten worden. Daarnaast past waarschuwen in de gedachte dat er met de mogelijkheden die de noodverordening biedt, prudent en met de menselijke maat moet worden omgegaan. Er is afgesproken dat bij vragen lichtblauw (boa's) met donkerblauw (politie) in contact treden.

Paasweekend in veiligheidsregio goed verlopen

We hebben een mooi Paasweekend achter de rug. Onze inwoners hebben zich goed gehouden aan de geldende maatregelen om de uitbreiding van het coronavirus zo veel mogelijk te beperken. De

meeste mensen bleven thuis en degenen die er wel op uit trokken deden dat over het algemeen binnen de geldende regels. In natuurgebieden was het rustig, net als het grensverkeer met Duitsland en op Tweede paasdag werden meubelboulevards en bouw- en tuincentra minder bezocht dan gebruikelijk. Ook op de dijken was het rustiger dan normaal gesproken in een van de eerste mooie weekenden van het jaar. Wel werden er veel bonnen uitgedeeld voor het te hard rijden. Hoewel het beeld over het algemeen rustig was, zijn er verschillende waarschuwingen afgegeven en processen-verbaal opgemaakt. Vaak betrof dat jongeren die met te veel bijeen waren.

Politie (beeld afgelopen week)

Er zijn de afgelopen week (inclusief het paasweekend) geen grote openbare orde incidenten geweest. De controle van de hotspots door het district heen liet in het algemeen in het paasweekend een rustig beeld zien. Het beeld op de dijken was zeer rustig, dit is een mogelijk effect van de waarschuwingsborden die geplaatst zijn en de snelheidscontroles die zijn uitgevoerd. Ook in de dagen daarna bleef het beeld rustig. De meeste meldingen betreffen nog steeds groepjes jeugd en controle van auto's met te veel inzittenden. Ten aanzien van de jeugd blijven meldingen binnenkomen over samenscholing van jeugd op verschillende locaties, waarbij gewaarschuwd en geverbaliseerd is. Opvallend is hierbij dat veel jeugd begint te rennen bij controle.

Brandweer

Er zijn tot 15 april 10 COVID-19 gerelateerde inzetten met volledige bescherming in de regio geweest. Het aantal inzetten vertoont een lichte stijging de afgelopen week. Het beeld hierbij is dat er een daling is in het aantal reanimaties en ongevallen en een toename van het aantal branden.

Sfeerbeeld gemeentelijke handhaving (BOA's) in de veiligheidsregio de afgelopen week

- Het beeld in de regio is rustig. Mensen houden goed afstand, ook wanneer er sprake is van recreatie of sport (wandelen, fietsen, hardlopen). Er worden controles uitgevoerd bij de bekende hotspots.
- Er blijft aandacht voor jongeren die op openbare plekken samenkomen. Dit levert meldingen van overlast op, maar ook van niet naleving van de noodverordening. Niet overal blijkt bij aankomst ter plekke dat handhaving nodig is. Veelal is houden ook jongeren zich aan de richtlijnen. Aan de jongeren wordt in alle gemeenten gericht aandacht geschonken en soms wordt gericht gehandhaafd op openbare plekken samenkomen voor jongeren samenkomen. Denkt u hierbij vooral aan buitengebieden, voetbalvelden/Cruiff court en parken.
- Bij winkels en supermarkten is het overwegend rustig. De richtlijnen worden goed nageleefd en passende maatregelen zijn getroffen.
- Vakantieparken en campings blijken zich ook goed aan de regels te houden. Wel zijn bij enkele campinghouders in de regio nog vragen over de naleving en duiding van de regels.
- Het vervoer van en door arbeidsmigranten probeert men zoveel mogelijk met busjes uit te voeren in plaats van 1 grote touringcar. Vaak wordt geconstateerd dat nog teveel personen in 1 busje worden vervoerd. Volgens afspraak mogen in een voertuig alleen meer dan 2 personen zitten, wanneer dezen bij elkaar op één adres wonen (dus een huishouden delen). Persoonscontroles zouden moeten uitwijzen of dit daadwerkelijk zo is.

Hesjes BOA's

Op initiatief van de gemeente Arnhem zijn hesjes voor de BOA's met tekst: "CONTROLE NOODVERORORDENING" besteld en inmiddels uitgereikt aan de gemeentelijke BOA's.

Opvang dak- en thuislozen

De opvang van dak- en thuislozen vraagt bijzondere aandacht. Voor hen geldt uiteraard ook dat zij 1,5 meter afstand van elkaar moeten kunnen houden. Er waren al voorzieningen voor hen getroffen. Zo hebben IrisZorg en Pro Persona ieder verschillende voorzieningen voor hun cliënten opengesteld of aangepast. Er zijn opvanglocaties in Huissen en Wolfheze geopend en dak- en thuislozen kunnen terecht op een cruiseschip in Arnhem. De maatregelen zijn erop gericht de cliënten te verspreiden over locaties, zodat ook zij voldoende afstand van elkaar kunnen houden. Verslaafde dak- en thuislozen met coronaverschijnselen uit de regio's Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid kunnen voortaan terecht bij het Psychiatrische Afdeling Coronateam (PACT) in Nijmegen.

Landelijke ontwikkelingen

COVID-19 in verpleeghuizen

Naar schatting heeft ongeveer één derde van de verpleeghuizen tenminste één patiënt met COVID-19. We zien dat er de laatste dagen niet veel nieuwe verpleeghuizen met COVID-19 patiënten bijkomen. We zien wel verspreiding van COVID-19 binnen verpleeghuizen.

Landelijk onderzoek burgerpanel GGD

Er is bij het RIVM een corona gedragsunit actief. Binnen deze unit denkt een groot aantal deskundigen op het terrein van gezondheidsbevordering en gedragsverandering mee over de maatregelen die verspreiding van het coronavirus moeten voorkomen en de manier waarop ze uitgedragen worden naar de verschillende doelgroepen. Om aangrijpingspunten in beeld te brengen wordt nu een landelijk onderzoek geïnitieerd om periodiek inzicht te krijgen in communicatie over de coronamaatregelen door de overheid en preventiegedrag, gezond leven en welzijn ten tijde van een pandemie. De panels van de GGD'en worden hoofdzakelijk hiervoor ingezet, maar ook panels van andere overheidsorganisaties kunnen hiervoor worden ingezet. Het panelonderzoek zal periodiek herhaald worden. De herhalingsfrequentie is nog niet bepaald.

Ministerie van VWS organiseert een digitaal evenement voor beoordeling corona-apps

Op zaterdag 18 en zondag 19 april organiseert het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) een digitaal evenement, een zogenoemde appathon, om de werking van nieuwe corona-apps te kunnen testen en verbeteren. Organisaties, onafhankelijke experts en belangstellenden kunnen meekijken en adviseren. De website waarop dit plaats vindt zal op vrijdag 17 april bekend worden gemaakt. Mede op basis van het expertadvies en het advies van het publiek zal het kabinet volgende week een besluit nemen over het gebruik van apps die moeten helpen bij het traceren van coronabesmettingen en het rapporteren over gezondheidsklachten.

650 miljoen voor aanvullende maatregelen agrarische sector op noodpakket

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) komt de sierteeltsector, specifieke onderdelen van de voedingstuinbouw en de fritesaardappelsector tegemoet voor geleden schade door de uitbraak van COVID-19. Veel bedrijven in deze sectoren zijn van de één op de andere dag geconfronteerd met een acute vraaguitval door het wegvallen van de exportmarkt en het wegvallen van hun grootste binnenlandse afzetmarkt: de horeca.

Komend half jaar woningen nodig voor 6.500 statushouders

Staatssecretaris Ankie Broekers-Knol (Asiel en Migratie) heeft gemeenten en provincies donderdag gevraagd om de tweede helft van dit jaar 6.500 asielzoekers met een verblijfsvergunning van een woning te voorzien. De zogeheten taakstelling werd besproken aan de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie, waar ook de zoektocht naar nieuwe locaties voor asielzoekerscentra op de agenda stond. Volgens de berekeningen zouden gemeenten eigenlijk 9.000 statushouders van een woning moeten voorzien in de tweede helft van 2020. Dit lijkt voor gemeenten op dit moment, mede vanwege de corona-crisis, een te grote opgave. Daarom is in overleg met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gekozen voor een lager aantal. De taakstelling kan richting de planning voor het volgende voorjaar na overleg met gemeenten en provincies nog worden bijgesteld. Daarbij worden de effecten van de corona-problematiek en het feit dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) achterstanden aan het wegwerken is, meegenomen.

Informatie en communicatie

Vanuit de regionale crisisorganisatie krijg ik als burgemeester regelmatig updates over de actuele ontwikkelingen en maatregelen die noodzakelijk zijn. Algemene publiekscommunicatie verloopt via de eigen gemeenten ondersteund door het Gemeentelijk Knooppunt Corona. Voor vragen kunt u via de reguliere werkwijze bij uw griffier terecht.

Met vriendelijke groet,

dr. J.W.A. van Dijk
Burgemeester

Informatiebronnen

Via onderstaande links kunt u op de hoogte blijven van de meest actuele informatie:

<https://vng.nl/nieuws>

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel>

<https://www.rivm.nl/nieuws/actuele-informatie-over-coronavirus>